

002/2707-20

22.06.2020

**T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ'NE**

Ağız Diş Sağlığı Merkez ve Hastanelerinde "Hızlı Normalleşme"

5000'e yakın insanımızın ve onlarca sağlık çalışanımızın hayatını kaybettiği Covid-19 Pandemisi ülkemizde ve dünyada yıkıcı etkisini sürdürmektedir.

Ülkemizde sürecin başında, kamuda çalışan dişhekimleri, mesleki eğitim ve deneyimleri dışında olan "filyasyon görevini" yapmak üzere ilçe sağlık müdürlüklerinde görevlendirildiler. Birinci basamak sağlık hizmeti vermekle yükümlü olan aile hekimleri tâbi oldukları sistem ve organizasyon eksiklikleri sebebiyle, filyasyon ile ilgili sistemlerine düşen belli vakaların klinik izlemlerini yapmak, dişhekimleri ise tüm vakaların filyasyonundan onam, ilaç, izlem, sürüntü almaya varan görevleri üstlenmek durumunda kalmıştır. Herhangi bir eğitim ve bilgilendirme yapılmadan bir gecede yapılan bu iki aylık görevlendirmeler daha sonra 30 Haziran 2020 tarihine uzatılmıştır. Ancak 30 Haziran tarihi beklenmeden yine bir gecede oluşturulan listeler ile görevlendirilen bazı dişhekimleri kurumlarına geri çağırılmıştır.

Planlama ve bilgilendirme konusundaki eksiklikler çalışanlarda yüksek kaygı, sağlık problemleri yaratabileceği gibi sağlık hizmet verimini de düşürmektedir. Bu süreçte sağlık çalışanları, sahada çeşitli organizasyon eksiklikleri, enfekte olmaları sonucu sağlık sorunları, fiziksel ve psikolojik çeşitli zorluklar yaşadılar, yaşamaktalar. Sürecin başından itibaren, gerek ADSM ve ADSH'lerde kalıp iş yükü artan gerekse de görevlendirilen meslektaşlarımızın yaşadığı sorunları ilgili kurumlara yolladığımız saha raporlarımızda ifade etmiştik.

Bu yazımızda, Ağız Diş Sağlığı Merkez ve Hastanelerinin yeniden açılma süreci ile ilgili kaygı ve önerilerimizi ifade etmek istiyoruz. Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu'nun ve Sağlık Meslek Örgütlerinin yeniden açılma süreci ile ilgili rehberler yayınladığını bilmekteyiz. Dişhekimliğinde aerosol sebebiyle bulaş ve çapraz enfeksiyon riskinin çok yüksek olduğu da bilinmektedir. Bu nedenle gerek çalışanların gerekse hastaların sağlığını korumak amacıyla tüm kurumların bu protokollere ve aynı standartlara uymasının önemini bir kez daha vurgulamak isteriz. 15 yılı aşkın süredir uygulanan ve gerek çalışan açısından gerekse kaliteli sağlık hizmeti açısından çokça sorunlar yaşatan performans sisteminin pandemi koşullarında çok daha ciddi sorunlara yol açacağını düşünüyoruz.

Yavaş yavaş kademeli olarak planlanması gereken yeniden açılma sürecinin tam olarak nasıl olacağına dair ne çalışanların fikri sorulmuş ne de net bilgilendirme yapılmıştır. Uzun mesailer halinde vardiya çalışma sistemi olabileceği ihtimalleri ifade edilmektedir. Pandemi koşullarında yeni yaklaşımlar ile çalışma düzeni oluşturulmasının gerektiğini bilmekle beraber çalışan sağlığı ve iş güvenliğini tehdit eden mesai düzenlemelerinin de başka sorunlara yol açabileceğini de hatırlatmak isteriz. Sağlık hizmetlerini üretirken verimli çalışma ve beklenen düzeyde hizmet elde etmek için sağlık çalışanlarının bedenen ve ruhen dinlenmiş olmaları gerekmektedir. Uluslararası literatürde vardiyalı çalışmanın çalışanların ruhsal ve bedensel sağlıklarını, uyku ve sosyal düzenlerini olumsuz yönde etkilediğine dolayısıyla iş kazası riskini arttırdığına dair bulgular vardır.

Bu çerçevede sağlık iş gücü planlamalarının uygun saat ve koşullarda düzenlenmesini önermekteyiz. Mesai saatleri ile birlikte çalışma koşullarının fiziki olarak da uygun hale getirilmesi ve nitelikli güvenli hizmetin verilmesine imkân sağlayacak hasta kabulü şartlarının oluşturulmasında çok önemli olduğunu bilmekteyiz. Ayrıca yeni çalışma düzeninin koruyucu dişhekimliği uygulamalarını önceleyen şekilde başlanması için iyi bir fırsat olduğunu düşünüyoruz.

Bu çerçevede bayram, hafta sonu demeden uzun saatler boyunca saha çalışmalarından kurumlarına dönecek olan bu ekipler ile ADSM'lerde iş yükü artarak çalışan diğer ekiplerin yorgunluk ve yıpranmışlıklarını hatırlayıp önce dinlendirilip ve sağlık taramalarından geçirilmesini ve kademeli olarak işe başlatılmalarını önermekteyiz. Yeni çalışma sistemi ile ilgili çalışanların onayı alınarak bilgilendirmeler yapılarak planlamalar yapılmasının sağlık çalışanlarının ve toplumun sağlığı açısından daha doğru olacağını düşünmekteyiz. Yine çalışanların özlük hakları ve yıpranma haklarının korunduğu, işlem-puan baskısı yaşamadan mesleki etik değerlerin ön planda olduğu, kaliteli sağlık hizmeti verme motivasyonu sağlayan bir ortamın yaratılması gerektiğini düşünüyoruz. Ücretlendirmenin de performans sistemine göre işlem-puan bazlı değil emekliliğe yansıyan temel ücret artışı şeklinde düzenlenmesini önermekteyiz.

Destek ve dayanışma duygularımız ile sağlıklı günler dileriz.

Saygılarımla,

Ayten Yıldırım
İstanbul Dişhekimleri Odası
Genel Sekreteri

DAĞITIM:

T.C. Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu

İstanbul İlindeki İlçe Sağlık Müdürlükleri